

Vojtina Bábszínház
BESZÁMOLÓ
A 2021/2022 - es bábszínházi évről

Az elmúlt másfél év mindent és mindenkit megváltoztatott, ezért az egyik legfontosabb feladatunk a közönség és a társulatunk mentális állapotának felmérése volt az évad kezdetén. A pandémia alatt is dolgoztunk folyamatosan és figyeltünk a közönségünkre, tartottuk velük a kapcsolatot, aminek éreztük a hatásait ebben az évadban, hiszen csaknem a pandémia előtti előadás és látogatói számot látjuk így az évad végén.

Az évad mutatószámai: 2 bemutató, 449 előadás, 34.170 látogató, 95 %-os látogatottsággal.

I. Kiemelt feladataink voltak az évadban:

- Ebben az évadban **2 új előadást hoztunk létre** (egy nagyszínpadi: Tengerlépő cipők, és egy játszószínházi: Kiserdő előadást).
- A 2020/2021-es évadunkban létrejött új előadásokat a pandémia miatt nem tudtuk játszani a közönségünknek, így most főként ezeket a játékokat tartottuk **repertoáron**.
- **32 tájelőadást** játszottunk az évadban, melyből a legtöbbet a *Cirkusz Minimus!* volt porondon.
- 14 társulat **40 vendégelőadását** fogadtunk.
- Közel **5000 bérletesünk** volt, ami megközelíti a pandémia előtti eredményeinket.
- **Három fesztiválmeghívásnak tettünk eleget:** A libapásztorlány című előadásunkkal jártunk a Fux Fesztiválon Nagyváradon, valamint a legjobb mesejáték díját nyertük el Kaposváron a Gyermekszínházi Biennálén. Szakmai és közönségsikert tudhatunk magunkénak a Kecskeméti Bábszínházak Találkozóján is a Vas Laci c. előadásunkkal.
- A **Lázár Ervin Program** keretein belül 2021 novemberében közel 2000 első osztályos tanuló láthatta Az Égig Éró Fa című játszószínházi előadásunkat.
- Az elmúlt év tanulási időszaka megkívánta, hogy fejlesszük kommunikációs platformunkat. A **honlapunkat** újragondoltuk és felhasználó barátabbá tettük.
- **„Tele vagyok, dallal vagyok tele...”** címmel ebben az évadban megjelentettük színházunk életének összefoglaló könyvsorozatának 3. kötetét. Így az elmúlt 45 év három kötetben képviseli színházunk tartalmait, szellemi útját, a megvalósult művészeti tevékenységeket, alkotóink sokszínűségét.
- **MIÉNK ITT A TÉR!** címmel az évad 6 vasárnapjának délelőttjén komplex családi hétvégékre hívtuk a családokat. Ezeken a vasárnapokon hívószavaink voltak: találkozás, együttjátzás és alkotás, a színház csinálás folyamatába történő beavatás, a művészetek határtalanságának megmutatása.
- A **Vitéz László BábTér** kialakításának folyamata ebben az évadban megtorpant, de reméljük, hogy a BábTér szakmai – kiállítási, illetve művészetpedagógiai – programja, és a bábszínház művészeti koncepciója egymást kiegészítve valósulhat meg és a következő évadban sikerül ebben előre lépni.
- Kiemelt, évadnyitó eseményként, hagyományteremtés szándékával rendeztük meg a **Vörössipkások Találkozóját** első alkalommal a 2021-es évadnyitónkon, három helyszínen, az Emlékkertben, a Nagyerdei Kultúrparkban és az Ötholdas Pagonyban. A hazai bábhősök találkozója sok nézőt vonzott, és egyidejűleg teret engedett több

féle programnak, valamint egy nagyszabású kiállításnak is a Kemény-Korngut hagyatékából.

- Kiemelt rendezvényünk volt az évad végén a **Weöres Sándor Országos Gyermekszínház Találkozó**, melynek nyitó szakmai eseménye egy műhelykonferencia volt Elmesélt Életek címmel. A rangos szakmai rendezvény vendégei előadásokon, saját élményű foglalkozásokon és a *Kiserdő* című színházi nevelési előadásunkon vehettek részt, valamint a Cirkusz Minimus előadásunknak is tapsoltak a résztvevő gyerekek. A Találkozó fontos feladata a magyar gyermekszínház bemutatása, a csoportok találkozási lehetőségének megteremtése. Ezen a gálán 28 csoport, köztük négy határon túli magyar csoport is vállalta a részvételt.
- Minden eddiginél magasabb látogatószámot értünk el az **Itt a vége! Fuss el véle!** című évadzáró napunkon, 560 vendégünk volt!

II. A 2021/2022-ES ÉVAD MŰSORTERVE:

Óvodás I. bérlet - három előadás – ajánlott életkor: 3-4 éveseknek

Szerencsés János, avagy az ördög három aranyhajszála

Az Égig Érő Fa

Választható: játszószínházi ovis-foglalkoztató program, kamarajáték vagy rítusjáték

Óvodás II. bérlet - négy előadás – ajánlott életkor: 5-6 éveseknek

Szerencsés János, avagy az ördög három aranyhajszála

Az Égig Érő Fa

Messzerिंगó

Választható: színháztermi előadás vagy játszószínházi ovis-foglalkoztató program, kamarajáték vagy rítusjáték

Iskolás I. bérlet - négy előadás – ajánlott korosztály: 1-4. osztályig

Szerencsés János, avagy az ördög három aranyhajszála

A libapásztorlány

Vas Laci

Választható: játszószínházi kamarajáték vagy rítusjáték

Iskolás II. bérlet - négy előadás – ajánlott korosztály: 3-6. osztályig

A libapásztorlány

Arika, az elkápráztatóművész

A tengerlépő cipő

Választható: A *Vas Laci* vagy a *Szerencsés János, avagy az ördög három aranyhajszála* című színháztermi előadások

Iskolás III. bérlet - három előadás – ajánlott korosztály: 5-8. osztályig

A libapásztorlány

Vas Laci

Választható: Az *Arika, az elkápráztatóművész* vagy *A tengerlépő cipő* című színháztermi előadások

Iskolás IV. bérlet

Két előadás + Színházi nevelési program – ajánlott korosztály: 5-8. osztályig

Vas Laci + 60 perces drámafoglalkozás

Családkollázs – Interaktív és részvételi színházi előadás (120 perc)

Választható SZÍNHÁZTERMI előadások:

- **Iciri-piciri mesék** (ajánlott életkor: 3 éves kortól)
- **Szerencsés János, avagy az ördög három aranyhajszála** (ajánlott életkor: 3 éves kortól)
- **A libapásztorlány** (ajánlott életkor: 4 éves kortól)
- **Vas Laci** (ajánlott életkor: 4 éves kortól)
- **Tengerlépő cipők** (ajánlott életkor: 6 éves kortól)

Választható KAMARATERMI - JÁTSZÓSZÍNHÁZI előadások:

OVIS-FOGLALKOZTATÓ PROGRAMOK (ajánlott életkor: 2,5-6 éves korig):

- **Szellőn szökellő**

KAMARAJÁTÉKOK:

- **Az Égig Érő Fa** (ajánlott életkor: 3 éves kortól)
- **A csúnya kislány** (ajánlott életkor: 3 éves kortól)
- **Messzeringó** (ajánlott életkor: 3 éves kortól)

SZERTARTÁS-SZÍNHÁZ – RÍTUSJÁTÉKOK (ajánlott életkor: 3 éves kortól):

- Szüreti mulatság: „**Elmúlt a nyár, itt az ősz, kampósbottal jár a csősz**”
- Karácsonyvárás: **Paradicsomjáték**
- Karácsonyi betlehemes bábtáncoltatás: „**Menjünk el a látására!**”
- Farsangi állatalakoskodás: „**Illik a tánc a farsangnak, minden rongya fityeg annak**”
- Tavaszvárás – Húsvétolás: „**A madarak is hangicsálnak**”
- Pütkösdí király és királylány választás: „**Szíp kerekek, forogjatok!**”

BÖLCSŐSZÍNHÁZ PROGRAM

Az évad során **20 alkalommal** volt lehetőségük a legkisebbeknek és szüleiknek részt venni a **Babusgató** programunkon.

E programunk keretében a legfiatalabb életkorú gyermekeknek és szüleinek próbálunk olyan önfeledt együttjátszást biztosítani, amelyben az alkotók, a játékokat vezetők ritmusokkal, hangokkal, régmúlt idők örökérvényű gyermekdalaival és mondókáival az elvarázsolódás élménye mellett a közös játék örömét éltetik meg.

III. SZÍNHÁZPEDAGÓGIA ÉS SZÍNHÁZI NEVELÉS

A bábos eszközökre, interaktivitásra, dramatikus játékokra épülő, több életkort (4-től 18 évesig) és sajátos nevelési igényű gyermeket is fogadó foglalkozássorozatunk jellemzője a szervesen egymást kiegészítő, a művészetre holisztikusan tekintő metodika.

Célunk, hogy a kultúránk tradícióit megőrizve a gyermekközönséget beavassuk a színházművészet rejtelmeibe, a kortárs művészet számtalan műfajának (társzművészetek) megismerésébe.

Színházpedagógiánk központi vállalása az esélyegyenlőség megteremtése. Szemléletünk alappillére az együttműködés, a rugalmasság, az elfogadás. Minden sérülési specifikummal élő embertársunknak szeretnénk biztosítani a színházba jutás, és a színházi élmény megélésének lehetőségét. A sajátos nevelési igényű gyermekeket gondozó, nevelő intézményeknek, családoknak biztosítjuk a programjainkon való felszabadult részvételt.

Tevékenységformáink voltak az évadban

- **BÁB-VILÁG – nyílt napok a Vojtina Bábszínházban**

Pedagógiai és művészi értéke:

A kulisszajárás, az előadások, az interaktív foglalkozások megélése utáni diskurzusok, az alkotókkal való közvetlen találkozások, a bábtechnikák kipróbálása, a színpadi bábok megmozgatása elősegítik a színház és a közönség közötti láthatatlan fal lebontását.

- **BÁB-JÁTSZÓ-HÁZ – a magyar dramatikus-bábos néphagyományok és a kortárs bábművészet egymásra találása**

Pedagógiai és művészi értéke:

Az itt és most az „enyém lett” élményének átadása, a hagyományok tisztelete mellett a folytonosság, az egymáshoz tartozás érzésének megéltetése.

- **BÁBOS TÁRS-JÁTÉKOK – Előadás-feldolgozó drámaórák, kiemelten a színháznézésre, az értelmezések játékos feltárására és az élmények elmélyítésére**

Pedagógiai és művészi értéke:

Az analogikus, az asszociációs gondolkodás, a metaforikus látás képességének fejlesztése a színház gazdagságát tágítja. A feldolgozó órák az előadást követik, a bábszínészek bevonásával drámapedagógusok vezetik.

- **BÁBOS TRÉNINGEK, TÉMANAPOK, MENTORPROGRAM, KURZUSOK**

Több mint két évtizede bábszínházunk a megye és régió amatőr bábos tevékenységében központi feladatot lát el. Természetesnek éljük meg, hogy a gyermekcsoportokat, az őket vezető pedagógusokat támogatjuk, segítjük. Ezt a tevékenységünket is a színházpedagógiánk részének tekintjük. A művészetközvetítéshez közvetlenül megoldásokat keresünk, olyan helyzeteket teremtünk, melyekben az egymástól tanulás, a művelődés, a kipróbálás, a kreatív alkotás közösségekben is létrejöhessen.

Ebben az évadban is szervezünk **bábos témanapokat**, melyeken kipróbálhatjuk a kreatív írást, a bábtervezést és készítést, a dramatikus játszóház

módszertanát. Ezek az együttléteket nyitott keretekben szeretnénk megvalósítani, résztvevőnek várunk minden érdeklődő szakembert, pedagógust, szülőt.

Tréningeket valósítottunk meg szakmai csoportoknak:

Témáink:

- az esélyegyenlőség megteremtése a művészet eszközeivel: szín-dráma-bábjáték
- a sajátos nevelési igényű gyermekek körében megvalósítható művészeti eljárások megismerése: a bábjáték eszközeinek határtalansága
- testtudatosság és mozdulatisművészet
- saját történet színpadi adaptálásának lehetőségei bábos eszközökkel,
- a metaforikus látás, az absztrakció mint a bábos gondolkodás alappillére: képzőművészet a bábos játékokban.

Ezeket a tréningeket korosztályi kötöttség nélkül tervezzük.

A művész mint mentor programban az NMI Hajdú-Bihar megyei munkatársaival már évek óta együttműködve vagyunk jelen hátrányos helyzetű települések kulturális életében. Nemes, megtisztelő kihívásnak tarjuk, hogy ezekben a közösségekben gyermek bábcsoportok alakulását szorgalmazzunk, a működésüket támogassuk, szakmailag pedig minden segítséget megadjunk.

IV. SZÍNHÁZI NEVELÉSI ELŐADÁSAINK AZ ÉVADBAN

- **Családkollázs - Interaktív és részvételi színházi előadás**

Célcsoport: általános iskola - 5-6. osztályos tanulók

Fókusz: Identitáskeresés - Ki is vagyok én valójában? Mi határoz meg engem?

Író, dramaturg: Róbert Juli

Rendező, színházi nevelési konzulens: Gyombolai Gábor

Szinopszis: A történet a 12 éves Fanniról szól, aki egy látszólag jól működő családban él, korának megfelelően épp a határait próbálgatja a szüleivel szemben. Ám egy iskolai feladatra készülve teljesen váratlanul megtalál egy papírt, amiből kiderül, hogy az az ember, akit eddig az apjának hitt, nem az édesapja, Fanni csak egy éves korában került a családba. Az előadás központi témája az identitás keresése és lehetséges megtalálása, mint a hibáival, erényeivel, vagyis magával tisztában levő személyiség kialakulásának előfeltétele.

- **Királyok könyve – Történetek Szent Margitról - Osztályterem-színházi előadás**

Célcsoport: általános iskola - 1-6. osztályos tanulók 8 éves kortól ajánljuk (2. osztálytól)

Fókusz:

Író: Szálinger Balázs

Rendező: Kovács Géza

Szinopszis:

Árpád-házi Szent Margit egy törekeny királylány, akinek a története nem vidám, nem tragikus. Ha valaki valami borongós középkori világra számít, amelyben hideg van, és mindenki szenved, valaki pedig példát mutat unalmasan és történelemszagúan: az téved. A mi Margitunk makacs, önféjű és patyolattiszta, szinte elfújja a szél, de így is bámulatosan erős ahhoz, hogy kézbe vegye a saját sorsát. Játékosság és humor, sok szeretet, sok alázat, finom rózsaillat, a mi Margitunk története.

- **Kiserdő - részvételi színházi előadás 17-18 éveseknek**

Célcsoport: 17-18 éveseknek ajánljuk
Konzulens: Kovács Vera, Tóth Melinda
Dramaturg: Róbert Júlia
Rendező - interaktív színházi alkotó: Gyombolai Gábor

Szinopszis: Résztvételi színházi előadásunk közös gondolkodásra és közös alkotásra hívja a 17-18 éveseket. Egy erdei kunyhóban élő nő és egy szociális munkás történetén keresztül olyan kérdésekre kereshetik saját válaszaikat, mint hogy mit jelent a siker, mi számít sikeres életnek, hogyan lehet jól segíteni?

Az előadás az Utcáról Lakásba! Egyesület szakmai segítségével, Kovács Vera: Utak az erdőben című könyvének felhasználásával jött létre.

V. „ÉRZÉKENY SZÍNHÁZ” – SNI ÉS AKADÁLYMENTESÍTÉSI PROGRAMUNK

Három szegmensben valósítjuk meg az Érzékeny színház programtervet:

- 2004 novemberétől törekszünk arra, hogy olyan gyerekeket is vendégül lássunk játszószínházi alkalmainkon, akik fejlődésükben eltérnek ép társaiktól. Az elmúlt évek tapasztalatai arra vezettek minket, hogy *különböző tartalmú és irányultságú báb-, és drámapedagógia foglalkozást terveztünk a számukra*, hogy közvetlen, saját élményű, spontán módon is alakítható, egyéni és személyes kapcsolatokra épülő tevékenységekben próbálhassák ki magukat. A kamarajátékainkat olyan módon játsszuk, hogy kölcsönösen tudjunk egymásra – bábosok és sajátos nevelési igényű csoportok – figyelni.
- A bábszínház sajátos interaktív akciókkal is hozzájárul a fogyatékkal élő gyermekek színházba járásához. Évek óta nagysikerű fogadtatással *speciális kulisszajárásra hívjuk a fogyatékkal élő kiscsoportokat*, amelyek során letapogatjuk a bábszínház tereit, a bábokat, a bábkészítéshez használt sokféle anyagot. A bábszínház különleges tereiben egymással ismerkedve bátorítjuk egymást a közös játékra.

VI. KIÁLLÍTÁSOK – 6 kiállítás jött létre az évadban:

- A Vörössipkások Találkozójával megnyílt a **Piros Ajtók – Vitéz Lászlók találkája** című kiállításunk, melyre a Kemény-Korngut hagyatékból, Kemény Henrik vásári játékaiból hívtunk meg figurákat, azokat, akik segítették vagy akadályozták Vitéz László tevékenységeit.
- **„A báb JEL, melynek sorsa van”** - válogatás a Vojtina Bábszínház, a létavértesi Gyermeksziget Óvoda Cifra Palota, a hajdúsámsoni Dínó Bábcsoport bábarchívumából. A tárlaton Kemény Henrik örökségéből két meglepetés figura is látható volt.

Tárlatunkhoz elismerő bátorsággal választottuk Urbán Gyulának a báburól alkotott megállapítását. E gondolat hordozza mindazt, amit a kiállításon szereplő bábokkal szeretnénk képviselni: a bábjátékban rejlő szépségeket, az általa megidézhető világok fantasztikumát, a vele fejleszthető képességek határtalanságát, esztétikumának

sokszínűségét, az emberiség múltjában, szokásaiban, rítusaiban elfoglalt helyének fontosságát, azaz a bábjáték jóságát!

- **HATÁRÁTLÉPÉSEK** címmel kiállítás-sorozatunkkal folytattuk előző évadunkban megkezdett tematikánkat, a bábesztétika alappilléreinek sajátosságait. 5 lépésben tártuk fel a bábjáték társművészeti kapcsolódási lehetőségeit. Tárlataink különlegessége, hogy közvetlen alkotási tevékenységet is kapcsolunk hozzájuk, a nézői és az alkotói szerep egyben adhatja az élményt. Az élményt, mely a bábművészet sajátosságaira épülve teret enged felfedezni a fotó-, a képzőművészet-, a grafika, a szobrászat, az iparművészet határtalan szépségét.

A Határátlépések sorozatban megvalósult kiállítások:

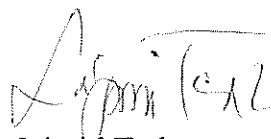
Lehet-e a fénynek képe? – játék a fénnel (november-december)

Tudnak-e az anyagok viselkedni? – játék az anyagokkal (február-március)

Formaragozás – játék a formákkal (március-április)

Az esernyő nem esernyő, hanem... – játék a tárgyakkal (május-június)

Debrecen, 2022. június 27.

Laposi Terka

játszószínház művészeti vezető

Asbóth Anikó

igazgató művészeti vezető